

Sedaj je tudi to onemogočeno, ker je na eni strani vino previsoko obremenjeno, na drugi strani pa dobava vina naravnost od vinogradnika močno ovirana. Zaradi tega je tudi upravičena zahteva vinogradnikov, da bi naj bilo treba plačati trošarino le od vina, ki ga prodajo v nadrobni prodaji, ne pa tudi za ono, ki ga kupi potrošač naravnost od vinogradnika ali ga pridobi za zamenjavo za druge kmetijske pridelke. Celo podariti bi ne smel nihče vina, ne da bi plačal predpisano trošarino.

Ali trošarina od litra ali pa pavšalna trošarina?

Sedaj je uvedena pri nas trošarina od litra, svoječasno je bila uvedena tudi že pavšalna trošarina. Pri zadnjem načinu pobiranja trošarine bi plačal nek določen znesek vsak gostilničar, promet z vinom pa bi bil popolnoma prost. Seveda bi plačali tako trošarino na vino samo točilci vina na drobno, dočim bi bili pridelovalci vina trošarine prosti. Prav gotovo bi se promet z vinom pri tem načinu pobiranja trošarine močno dvignil, ker bi marsikdo lahko užival vino, ki ga sedaj ne more. To bi se pa ne zgodilo na škodo gostilničarjev. Kdor gre v gostilno, gre itak neglede na to, ali ima na razpolago vino doma ali ne. Prepričani pa smo, da bi bilo potem v gostilni dobiti mnogo boljšega vina kot sedaj, ker je boljše vino zaradi trošarine sedaj tudi za gostilničarja predrago, pa tudi oviran promet z vinom mnogokrat sedaj preprečuje pravilno kletarjenje v gostilničarjevi kleti. Oblast bi dobila mogoče nekaj manj trošarine na vino kot sedaj, bi pa prišla končno na isto, ker bi odpadli tudi vsi izdatki, ki jih ima oblast sedaj zaradi potrebe kontrole pri prodaji vina in pri pobiranju te. Potem bi odpadlo tudi vse morebitno tihotapljenje vina, ki se sedaj mogoče dogaja, ker bi postalo nepotrebnost. Zaradi tega je čisto upravičena zahteva vinogradnikov po izvedbi pavšalne trošarine, je pa tudi izvedljiva.

Vinogradniško vprašanje je vprašanje obstoja naše severne meje v narodnostnem oziru

Večina prebivalstva severnega dela Slovenije je odvisna od tega, kako se bo prodalo vino. Prav dobra je misel nekakega dobrega poznavalca najrevnejšega dela severne Slovenije, to je Haloz, da bo temu predelu pomagati le na ta način, da omogočimo tamkajšnjim ljudem prodajo njihovega pridelka —

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovce« grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

vina po primerni ceni. Tudi viničarsko vprašanje bo rešeno učinkovito takrat, ko bodo lahko vinogradniki prodali vino po primerni ceni. Svoječasno je bilo pravilo, da je plačal vinogradnik dnino v višini cene enega litra vina. Kako naj sedaj isti vinogradnik plača trikratno ali celo štirikratno dnino od cene litra vina? Naša severna meja bo močna, ako bo gospodarsko močan nekdanji in sedanji steber ob njej. To pa je in bo edino naš kmet. Zato je neobhodno potrebno, da pričnemo razmotrivati o tem za naše prebivalstvo severne meje tako važnem vprašanju trezno in ga skušamo rešiti tako, da bo lahko vinogradnik spet prosteje zadihal.

Po Jugoslaviji

Volilni red za parlament, ki je bil kot načrt objavljen, je vlada z ozirom na izražene kritike in želje v nekaterih točkah preuredila. Ostale so državne liste. Vložiti se more državna lista samo, če je zbrano na njej vsaj 15 okrožnih list. Z državne liste more biti izvoljen samo njen nosilec, in sicer v primeru, da je dobila lista vsaj 100.000 glasov. Okrožne liste imajo vsaka svoja nosilca, ki pride pri dodelitvi mandatov, ki jih je dobila lista, prvi v poštevi in potem šele okrajni kandidati v vrstnem redu po številu dobljenih glasov. Vpeljan je proporc po D'Hontovem sistemu. V nov volilni red je sprejeta določba, da pride en poslanec na vsakih 40.000 prebivalcev; če znaša višek od 40.000 najmanj 25.000, dobi okrožje še enega poslanca. Tako bo Slovenija tudi v bodoče imela toliko poslancev kot doslej, to je 29. Število volilnih okrožij v Sloveniji ostane nespremenjeno, kakor v prvotnem načrtu, to je šest. Mesto Ljubljana voli dva poslanca, ljubljansko volilno okrožje (Gorenjska) pet, novomeško okrožje (Dolenjska) pet, celjsko šest, mariborsko štiri, mursko-soboško sedem.

Četrto banovino zahtevajo muslimani. Ta bi naj bila Bosna in Hercegovina, ki tvori sedaj vrbasko in drinsko banovino. Voditelj muslimanov minister dr. Kulenović poudarja to svojo zahtevo ob vsaki priliki ter izjavlja, da se bodo muslimani za njeno uresničenje vztrajno borili. Kot razlog navajajo muslimani, da je Bosna in Hercegovina pomešana s srbskim, hrvatskim in muslimanskim življenjem, da torej ne spada ne v hrvatsko ne v srbsko banovino, marveč mora tvoriti posebno jugoslovansko banovino. Ta zahteva pa ni našla prijaznega odmeva na srbski strani.

Složna domovina. Pred letom dni, 5. februarja 1939, je Dragiša Cvetković sestavil

Proti prehladu lahko vzamete 1-2

ASPIRIN tablete

Ni drugega zdravila po imenu »Aspirin«, temveč edino-le »Bayer«-jev Aspirin.

Ogl. reg. pod S. br. 37092 od 22. XII. 1939.

svojo vlado. Ob prvi obletnici te vlade je ministrski predsednik dal časnikarjem izjavo, v kateri je poudaril velik pomen narodnega sporazuma. V najkritičnejših trenutkih mednarodnega položaja, tako je rekel predsednik vlade, smo vsemu svetu lahko odločno in jasno povedali, da je naša domovina složna, da je duhovno zedinjena in pripravljena odločno braniti svoje meje. Danes se razpravlja o mejah banovine. Nad vsemi banovinami pa je širša, močnejša in večja zunanja meja Jugoslavije, ki smo jo vsi odločno braniti in ki omogoča rešitev vseh notranjih vprašanj. Če se vprašanje postavi tako, se bo sporazum o enakosti in enakopravnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev izvedel popolnoma do kraja.

Nemci v Jugoslaviji se vedno bolj delijo pod svetovno-nazornim vidikom. Na eni strani so ljudje krščanskega svetovnega nazora, ki hočejo svetinjo krščanske vere ohraniti bodi rodovom, na drugi strani pa so ljudje nemškega narodno-socialističnega gledanja na svet.

Dosedanja reševalna dela na rušilu »Ljubljana«. Zadnjič smo poročali, da se je potopil 25. januarja v pristanišču Šibenik v Dalmaciji po končanih maneverskih vožnjah naš rušilec »Ljubljana«. Ladjo bodo dvignili z ju-

Lahka zadeva

Znani nemški pisatelj žaloiger Grillparzer je bil v visoki starosti izvoljen v poslansko zbornico. Bil je tedaj že močno naglušen. Ko so ga vprašali, kako utegne sprico svoje betezne naglušnosti zmirom pravilno oddati svoj glas pri glasovanju, jim je odgovoril: »Nič lažjega kakor to. Pri vsakem glasovanju opazujem kneza Windischgrätzta. Ako on vstane, jaz obsemim — ako pa on obse, jaz vstanem.«

*

Mesto v vojnem stanju z Rusijo

Že 85 let je mesto Warwick v Angliji v »vojnem stanju« z Rusijo. To mesto, ki je bilo dolgo časa jabolko prepira med Anglijo in Škotsko, je dobilo sčas-

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

Karanzin se je pobral s tal z željo po maščevanju. Nekaj dni je kuhal v sebi razne načrte. Naposled se je odločil za to, da Šubinovo pozornost obrne od Natalije na Natašo, ki je mlajša in lepša. Vsak dan mu je pripovedoval o Nataši. Dopovedoval mu je, da v vsej okolici ni lepše ženske od nje. Ko je mislil, da je že dovolj pripravil Šubina, mu je naravnost svetoval, naj se loči od Natalije in se oženi z Natašo. Prepričan je bil, da Nataša ne bo pristala na Šubinovo ponudbo in ta bo v svoji maščevalnosti našel razlog, da jo spravi v očeško ječo. Karanzin pa se je opekel. Šubin je ravno tistega dne imel zelo dober obed, ki mu ga je pripravila Natalija. Ko je slišal Karanzinov nasvet, se je jezno zakadil v svetovalca, ga brcnil v trebuh in mu rekel:

»To te bo naučilo, da se boš od sedaj naprej brigal za svoje stvari!«

Karanzin je molčal, toda zaklel se je, da bo našel drugo sredstvo, s katerim bo uničil deklico.

*

Nataša je že pred kakima dvema urama videla, da sta se Dragin in Simnov vrnila domov.

Zaradi očetovega izostanka se spočetka ni vznemir-

jala, ker se je večkrat primerilo, da se je oče nekoliko zamudil, in sicer zato, da sta z Olgoporom skrila ribe. Polagoma pa se je začela vznemirjati.

To se še ni zgodilo, da bi oče za dve uri zaostal. Njegova zamuda je navadno znašala pol — do tri četrt ure.

Kaj se je zgodilo? Čoln se gotovo ni potopil, ker bi jim Dragin ali Simnov povedala. Ali pa se je morda nesreča tako zgodila, da ta dva nista videla?

Njen nemir se je povečal, ko je zagledala tri konjenike. Ko so se bližali njihovi hiši, se je naglo skrila. Ko se je pozneje nekoliko opogumila in pogledala iz za ogle, je videla, da so se konjeniki ustavili pred Šubinovo hišo. Pozneje je videla Šubina, ko je šel v spremstvu teh konjenikov proti Dnjestru. Zdelo se ji je, da je prihod konjenikov ter Šubinov odhod k Dnjestru v zvezi s tajno, katero je za njo predstavljala nerazumljiva zamuda njenega očeta.

Nataša se je podala k materi, ki je sedela pri ognjišču. Očetova juha se je grela na žerjavi. Starka je razmišljala o svoji bedi. Kadar ji je duh zablodil v preteklost, je bil ta spomin zanjo nova muka. Samo molitev jo je še tešila. Brez nje bi že pred leti bila omagala.

K sreči mož, Ivan Krilov, ni klonil. Kolikokrat jo je bodril:

»Žena, proč z malodušjem! Bog se nas bo spet usmilil. Napočil bo dan, ko bodo premagani boljševiki,

goslovanskimi dvigalnimi napravami in so sedaj na delu potapljači. Potapljači so predvsem potegnili iz ladje truplo edine smrtne žrtve pri nesreči, strojnika Grieshaberja. Rajnega so našli poleg tanka za nafto, katerega je še odprl v zadnjem trenutku, s čimer je rešil pred enim letom v morje spuščeno bojno ladjo eksplozije in je s tem dejanjem preprečil popolno uničenje ladje.

Pomanjkanje duhovnikov na Hrvaškem je predmet, s katerim se peča zagrebški nadškof dr. Stepinac v svojem postnem pastirskem pismu. Prav zanimive so številke, ki jih navaja to pismo. Nadškofija obsega ozemlje 22.000 kvadr. kilometrov, na katerem prebiva 1.800.000 vernikov. Župnij je 367, od katerih so mnoge prevelike, vsled česar bi bilo potrebno jih razdeliti in boljše zaokrožiti. Za katehetska mesta je danes potrebno vsaj 200 katehetov, poleg tega je treba 367 župnikov in najmanj 300 kaplanov. Za redno dušno pastirsko službo po župnijah in za veroučitelje je danes treba najmanj 900 duhovnikov. V nadškofiji pa je samo 573 svetnih duhovnikov, od katerih je le 500 sposobnih za delo. Primanjkljaj duhovniškega osebja torej znaša 500 oseb.

»Jutro« (3. februarja) je objavilo na zadnji strani člančič o razmerju med obleko in moralo, ki mu je namen dokazati z zgodo-

vinskimi »dejstvi«, da med obleko in moralo ni tesne, notranje zveze. Prava narodopisna znanost kajpada uči druga, in to resnična dejstva, da so namreč vsi narodi rabili in rabijo obleko, da pokrivajo svojo nagoto. Če res ni nobene zveze med obleko in moralo, kakor to uči JNS glavno glasilo, naj »Jutro« kulturni zgodovinar odgovori na vprašanje: Zakaj pa najpripottejša prirodna ljudstva v vročih krajih ne hodijo kar naga okoli, saj jim radi vročine ni treba niti najmanjšega koščka obleke? Ali ni to radi naravne sramežljivosti, ki je stražarka morale? Če bi te sramežljivosti bilo več med nekaterimi tako zvanimi kulturnimi damami po raznih letovišjih, bi tudi bilo manj nagote.

»Nova doba« in maškarada. Celjsko glasilo JNS je prineslo v zadnji številki celo vrsto napovedi in priporočil raznih maškarad. Med temi so tudi bile naslednje: pustno rajanje za sokolsko deco v Celju, maškarada sokolskega društva v Braslovčah, maškarada sokolskega društva Store-Teharje, pustni korzo v sokolski dvorani v Hrastniku, sokolska maškarada v sokolskem domu v Laškem v soboto, 3. februarja, mladinska maškarada v nedeljo, 4. februarja v sokolskem domu v Laškem z obljubo nagrad za najlepše maske... Namesto priznanja za napredek mladine v prosveti in krepostnosti pa nagrade za najlepše maškarade! Vsak po svoje!

Važni gospodarski predlogi

Krajevna Kmečka zveza v Dobrni pri Celju je imela redni letni občni zbor v nedeljo, dne 28. januarja. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da je bilo delovanje edinice zelo razgibano in uspešno. Priredila je več predavanj iz kmetijstva, oskrbela skupno nabavo koruze, živinske soli in modre galice, dosegla zvišanje cene mleku na 2 din za liter, stavila oblastvom in glavnemu odboru predloge, ti-

čoč se zboljšanja kmetovega položaja, in drugo. Na občnem zboru so bili soglasno sprejeti tudi sledeči predlogi:

1. Carina na uvoz kmetijskih strojev naj se odpravi, da se omogoči nabava boljših in cenejših strojev.

2. Leto za letom stavijo naše kmetijske organizacije predloge, da se zajec, največji škodljivec sadjarstva, izloči iz lovske zaščite.

Angleški vojaki na zapadnem bojišču poslušajo radijska poročila

Na Finsko prihaja vse polno prostovoljcev: švedski prostovoljec

Letalski častnik iz angleške Indije na zapadni fronti

Francoski vojaki prevažajo na bojišče časopise na motorjih

ki se borijo zoper njega in nas zatirajo. Bog jih bo udaril.

Leta so že minula, a boljševiki so še vedno gospodarili, Bog jih ni udaril.

Nataša je bila istega čustvovanja ko oče. Zaupala je. Iz njenih oči je vedno odseval tisti tajinstveni plamen, ki ogreva mladost in ki ni nič drugega, kakor upanje v življenje.

Slučaj Klavsa Andrejeva ji je sicer vsekal globoko rano, a polagoma jo je prebolela. Skrb za mater in brata je zatrla v njej misel na lastno bol.

Med temi rdečkariji, ki so vznemirjali deželo, preganjali ljudi ko divje zveri in morili v njih upanje v boljše čase, je ona ohranila zaupanje v rešitev, svobodo...

Starka je sključena sedela in skrivala obraz v dlani. Nataša je mislila, da dremlje in je ni motila. Sedla je na stolček na drugi strani ognjišča. Da bi pregnala nemirne misli, je začela moliti.

Čez nekaj časa se je zaslislal iz sobe suh kašelj. Deklica je vzdrhtela. V srcu se ji je vzbudilo sočutje do ubogega brata. Kako rada bi mu pomagala! Pol življenja bi dala za njegovo zdravje. Tako mlad je še in že zapisan smrti. Z njim vred je trpela.

Od brata so pohitele njene misli k očetu. Nemir se je spet vzdramil v njenem srcu. Čutila je, da mora narediti konec tej negotovosti.

»Mati!« je nežno poklicala.

Starka je dvignila glavo in jo vprašaje pogledala.

»Jaz bom šla k Olgoporovim, morda je oče pri njih.«

»Le pojdi! Tudi jaz sem že nemirna zaradi tako dolge zamude.«

»Z Bogom, mati!« je še Nataša rekla. Nato je odšla. Mati se je sklonila nad ogenj in je pobrskala po žerjavi. Nato si je spet zakrila obraz in se zamislila.

Nataša je skoraj tekla. Zdelo se ji je, da jo preganjajo temne sence. Zbežati jim je hotela, a čim bolj je hitela, tem bolj so silile za njo.

Vsa zasopla se je ustavila pri vratih Olgoporove hiše. Hitro jih je hotela odpreti in vstopiti, a zaslislala je otroški jok. V srcu je začutila velik nemir. Zaslutila je, da tudi Olgoporova ni doma. Pred očmi se ji je zameglilo. Čez čas je zadušila v sebi razburjenost. Odprla je vrata in vstopila.

Soba, v kateri se je znašla, je nudila sliko največje bede. Ob stenah so stale stare, polomljene postelje brez posteljnine. Spreddaj je bila zamazana miza. Na njej je nekaj praznih krožnikov zastoj pričakovalo bomo prežganko. Raz oken so visele zamazane, raztrgane zavese... To sobo je Nataša poznala kot eno najlepših v Balti. A zadnja leta se je Olga Olgoporova zastoj borila proti bedi in je vse skupaj pustila v nemar.

Sredi sobe je sedela Olga, obkrožena z otroci. Uboga

ma statut svobodnega mesta. Leta 1854 je Anglija v svojem imenu kakor tudi v imenu Irske, Škotske, Walesa in svobodnega mesta Warwick napovedala Rusiji vojno. Po dveh letih so sklenili mir, toda k podpisu mirovne pogodbe so pozabili povabiti tudi zastopnike Warwicks. Nekaj iznajdljivi častnikar je to pred kratkim doglal in je presenečenim warwiškim mestnim očetom sporočil, da je mesto v času, ko se Anglija tako poteguje za tesno zvezo z Rusijo, bila prav za prav še vedno v vojnem stanju s to državo.

*

Najhitrejša riba

Kakor je neki ribogojec v Seattle, Wash. po dolgem raziskovanju doglal, je jastog najhitrej-

te, toda glas našega kmeta, ki tvori 80% jugoslovanskega prebivalstva in ki ga imenujejo »steber države«, ostaja glas vpijočega v puščavi; zato predlagamo in zahtevamo od naše Kmetijske zbornice, od naših bodočih zastopnikov banovinske samouprave in od bodočih državnoborskih poslancev, da bodo delovali z vsemi silami in uporabili vsa sredstva, da se proglasi zajec za škodljivca, ki ga sme vsakdo z vsemi sredstvi zatirati.

3. Ustanovi naj se več prostih mest za gojenje naših kmetijskih šol. Za podeljevanje podpor, odnosno prostih mest, naj bo merodajen splošen gospodarski položaj gojenčevih staršev, ne pa zgolj davčna podlaga.

4. Izvoz goveje živine in svinj, ki so za slovenskega kmeta najvažnejši izvozni predmet, naj se poveri našim domačim zadrugam, da ne bo šel prekomerni dobiček v žepe ustanovam ali posameznikom, ki so jim kmetijske koristi prav malo ali nič pri srcu.

Novice iz domačih krajev

Zasluzeno visoko odlikovanje. Kralj je odlikoval z redom sv. Save III. stopnje g. dr. Ožbalt Ilavniga, upokojenega starešina okr. sodišča pri St. Lenartu v Slov. goricah. K zaslužnemu odlikovanju naše častitke!

Dvojni jubilej znane mariborske osebnosti. Zadnje dni je obhajal dvojni jubilej g. Blaž Zafošnik v Mariboru, katerega pozna vse Slovensko štajersko. G. Blaž je pri duševni čistosti in telesni moči dočkal 80 let in obenem je že uslužben 45 let pri zavarovalnici »Slovija«. Zavednemu narodnjaku naše častitke!

Zlata poroka staršev dveh duhovnikov. Pri Sv. Tomažu pri Ormožu sta obhajala zlato poroko 3. februarja Munda Matija in Terezija, rojena Plohl. V zglednem zakonu se jima je rodilo osem otrok, od katerih so živi štirje in sta dva duhovnika. Starejši Vinko je župnik v Kamnici pri Mariboru, mlajši Ivan pa duhovnik šibeniške škofije. Jubilarita sta znana daleč naokrog kot zelo delavna in je oče v teku dosedanjega življenja zgradil po okoliških župnijah nad 70 gospodarjem domačije. V Mundovo hišo zahajajo že od nekdaj le krščanski časopisi, katere čita zlati ženin Matija še brez ocal, kar znači, da je pri polni duševni čistosti in telesni moči. Častitkam k zlatemu jubileju se pridružuje tudi »Slovenski gospodar« z iskreno željo: Bodita srečna, zdrava in zadovoljna do skrajnih mej človeškega življenja!

Lokomotiva smrtno povozila železniškega premikača. Dne 1. februarja dopoldne se je zgodila na mariborskem glavnem kolodvoru smrtna nesreča. 30 letni premikač in zavirač Anton Deutschmann s Pragerskega je bil zaposlen s čiščenjem kretnice, ko je pripeljal graški brzovlak s precejšnjo zamudo. Lokomotiva je zavozila naravnost v Deutschmanna, ki je prišel pod kolesa in so ga izvlekli mrtvega. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo z dvema malima otrokoma.

Starček omagal v visokem snegu. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju so našli v borovju na šikolski cesti 80 letnega preužitkarja Ludovika Škribeja iz cirkovške župnije, ki je na potu iz Ptuja v visokem snegu omagal in zmrznil.

Smrtna žrtev prometne nesreče. Terezija Berger, žena delavca iz Slov. Bistrice, je zapustila 1. februarja bolnišnico v Mariboru in se je odpeljala z avtobusom proti domu. Izstopila je pri Sv. Jožefu nad Slov. Bistrico, ker je imela od tam najbližje domov. Po izstopu se je premalo ognila in jo je najbrž udaril blatnik naprej vozečega avtobusa. Zenska je obležala, saj nikdo v avtobusu ni opazil nesreče, ob cesti v snegu z zlomljeno nogo. Našla jo je kmalu Slovenjebistričanka ter poklicala sosede in moža poškodovane, da so jo odnesli na dom, kjer pa je kmalu umrla. Zdravnik je ugotovil poškodbo noge, ni pa mogel dognati notranjih poškodb, ki bi bile povzročile smrt. Gre za nesrečen slučaj.

Snežni plaz podrl ostrešje hiše. Snežni plaz je podrl ostrešje domačije posestnika in kovača Franca Peršuha v Račah, ki je oškodovan za 7000 din.

Snežni plaz smrtno zasul viničarko. V Korenjaku pri Zavrču je delala viničarka Terezija Bratuša gaz v sneg do hiše, ki stoji ob strmem pobočju. Pri delu je presenetil Bratuševo s strmine sproženi plaz, ki jo je vzel s seboj. Ker viničarke ni bilo domov, so šli domači pogledat. Kakor hitro so opazili plaz, jim je bilo jasno, da je Bratuševa pokopana pod njim. Plaz so razkopavali tri dni, preden so domači in sosede prikopali do zadušene žrtve, ki je bila komaj poldrugi meter pod snežno odejo.

Mlad žagar ob roko. Na žagi lesnega trgovca Franca Praznika v Ravnah pri Šoštanjju je odrezala cirkularko, levico v zapestju 19 letnemu žagarju Ivanu Anželaku iz Podgorja.

Upokojeni rudar in mali posestnik zmrznili. V Dalcah pri Leskovcu na Dolenjskem je živel v koči s svojo družino 68 letni upokojeni rudar in mali posestnik Matija Češnovar. Ko sta se vračala 31. januarja dva posestnika iz Dalc proti Lomnu, sta opazila izven vasi v snegu človeka, ki ni dajal nobenih znakov življenja. Takoj sta se vrnila v Dalc do posestnika Kerina, ki je spoznal v neznanem Matijo Češnovarja, ki je izven vasi vsled starostne oslabelosti zašel v visoki sneg, iz katerega ni več mogel in je zmrznil. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Smrtna prometna nesreča. V bližino železniške postaje v Kranju so hodile delavke iz tovarne Inteks v točilnico na malico. Ko so se vračale zopet ob pol sedmih zvečer na po-

ša morská riba. Plava tako hitro, da doseže hitrost 40 km na uro in more s to naglico plavati več ur dolgo, ne da bi se utrudil. Izmed sladkovodnih rib pa je ščuka najbolj urna riba. Vendar se z jastogom ne more meriti, ker doseže ščuka le hitrost 16 km na uro.

★

Raznovrsten počitek

Kadar smo utrujeni, se vsedemo na stol ali pa se vležemo na posteljo. Tako počivamo pri nas. Drugi narodi, druge navade. Žene rodu Hamag v Afriki se vselej na izdolbeno kamele, kadar se hočejo odpočiti. Nas bi gotovo bolele kosti, če bi storili isto. Papuanec počepnejo tako, da leži vsa teža telesa v prstih na nogah. V tem položaju se po-

žena je bila sama kost in koža. Otroci so jokali in ona jih je tešila.

Ob pogledu na to bedo je Natašo začelo dušiti v prsih in grlu. Le s težavo je spravila iz sebe vprašanje:

»Olga, kaj se je zgodilo tvojemu možu? Ali še ni prišel domov?«

»Ne vem, kaj je z njim! Otroci jokajo, češ, da se oče več ne bo vrnil.«

Natašo so zbolele te besede, a je zadušila bol in mirno dejala:

»Kako morete misliti kaj takega! Drugi so se sicer res vrnili že pred nekaj urami, toda zaradi tega se še ni treba vznemirjati.«

Silila se je na smeh, da bi tem bolj gotovo pomirila Olgoporoce. Toda te otroške oči, iz katerih je odseval nemir, te mlade duše, ki so izgubile upanje na očetov povratek, so bile za deklico nekaj groznega. Če ne bi napela vseh sil, bi tudi sama zaihtela. A tako je požirala solze in na videz veselo govorila:

»Potrpite! Kmalu se bosta vrnila vaš in naš oče.«

Tudi sama je sedla k otrokom. Privijala jih je k sebi in božala. Otroci so se zaupljivo stiskali k njej.

Olga je vstala in stopila k oknu. Njena visoka, suha postava je vzbudila v spominu sliko smrti.

Nataša jo je sočutno opazovala. Čez čas je tudi ona vstala, stopila k jej in ji prigovarjala, naj se pomiri.

Olga je topo strmelá skozi okno. Natašine besede niso našle odmeva v njenem srcu.

»Olga, jaz bom šla k reki. Morda tvoj mož in moj oče popravljata mreže.«

»O, ne! Dobro veš, da ribiči ob reki ne smejo popravljati mrež.«

»Vem. Toda njima je šubin morda dovolil.«

Olga se je trpko nasmehnila.

»Nataša, ne tolaži se s tem. Šubin nikdar ničesar ne dovoli... Najbrž se jima je prevrnil čoln in sta oba našla smrt v vodi, kakor že več drugih ribičev.«

»Če bi se bilo to zgodilo, bi nam bila Dragina ali Simnov sporočila.«

»To se je lahko tudi tako zgodilo, da ona nista videla.«

»Pa bi nas boljševiki obvestili.«

»O, ne veruj tega. Ne pozabi na to, da smo v njihovih očeh mi in vi bivši 'beli'. Boljševiki sovražijo tvojega očeta in mojega moža, ker sta služila v Denjkinovi vojski. Če sta poginila v vodi, je to njim samo v veselje. Mi pa nismo toliko vredni v njihovih očeh, da bi nam sporočili njuno smrt.«

Otroci so spet zajokali.

Nataša je uvidela, da je vsaka tolažilna beseda prazna, zato je rekla:

»Pojdem k reki!«

stajo, je privozil tržiški vlak. Radi zelo goste megle delavke niso videle, po katerem tiru vozi in so stekle na drugi tir. Nesreča je zadela 30 letno Ljudmilo Avpičevico iz Tržiča, katera je prišla pod vlak, kojega kolesa so ji odrezala obe nogi in je vsled prehude poškodbe hitro izkrevavela.

Vsem, ki so bili lansko leto v Nemčiji! Vsem sezoncem, ki ste bili v pretekli sezoni v Nemčiji in imate težave z denarnimi pošiljkami v domovino, sporoča Zveza poljedelskih delavcev sledeče: Zveza je prejela dopis od Narodne banke in od strani bivšega Izseljenškega komisariata v Zagrebu, da so težave pri denarnih pošiljkah največkrat radi tega, ker naši ljudje niso dali pravih naslovov, kamor je denar namenjen, in niso dali pravih pošte, kamor naj bo denar odposlan. Drugi zopet niso držali pogodb, ampak so menjali službe na lastno roko in se vdinjali v tovarne. Nemška oblast pa ne dovoljuje sezonskim delavcem zaposlitev v tovarnah. Ti isti torej, ki so pustili gospodarje, s katerimi so imeli pogodbe, ter odšli na delo v tovarne, nikakor ne morejo dobiti dovoljenja za odpošiljatev svojega zaslužka v domovino. Oni delavci pa, ki radi slabih naslovov, in teh je večina, ne morejo pravočasno prejeti denarja, naj se zglasijo, ako se že niso, pri Zvezi poljedelskih delavcev, ako so njeni člani, in Zveza bo zanje vse storila, da dobijo svoj zaslužek domov. Za nečlane pa Zveza nikakor ne more posredovati, ker bi bilo krivično, da bi užival dotični, ki ne plačuje članarine, iste ugodnosti, kakor dotični, ki je reden član in redno plačuje članarino, ki je itak tako malenkostna — znaša na leto komaj 12 din. Ni hče ne more reči izmed vas, ki je bil na sezonskem delu, da nima denarja. Vsi ste lepo zaslužili. Naprošate se torej, da si vzamete vsi, ki imate težave z denarnimi pošiljkami, to obvestilo k srcu in se v bodoče točno ravnate po tem navodilu, to je, da naslove pišete točno, in sicer ime, priimek, vas, hišno številko, občino, pošto, okraj in ime države. Kontraktov tudi v bodoče lahkomišelnost ne prelomite, ampak ostanite pogodbi zvesti in ne silite v tovarne, ker je zelo težko izposlovati dovoljenje za vse, ki prelomijo pogodbo in se vdinjajo v tovarne.

Dom revežev — cilj najmočnejše organizirane skupine v Mariboru. Občni zbor Krščanske ženske zveze v Mariboru je pokazal, da šteje zveza 1143 članic in je najmočnejša organizirana skupina za dobrodelnost v Mariboru. Hvalevredni cilj zveze je »Dom revežev«, za katerega je že kupljena hiša s stavbiščem v Masarykovi ulici, ki predstavlja vrednost 200.000 din. Članice Krščanske žen-

ske zveze so prav pridno na delu z obiski in pomočjo bolnikom ter s podpiranjem najpo-trebnejših revežev po mestu. Radi številnih dobrot, katere deli požrtvovalna zveza že mnogo let iz ljubezni siromakom, se veseli v našem obmejnem mestu velikega ugleda in jo Mariborčani radi podpirajo.

Za Maribor zaslužni možejo skupno grobnico. Staro mariborsko mestno pokopališče je bilo že pred leti opuščeno in bodo začeli zginjati tudi posamezni grobovi s spomeniki. Mariborska občina je sklenila na svoji zadnji seji, da bo poseben odbor oskrbel prenos zemeljskih preostankov na starem pokopališču pokopanih za Maribor zaslužnih mož v skupno grobnico na frančiškanskem pokopališču na Pobrežju. Ta načrt mestne občine pozdravlja vsa javnost z obćim odobravanjem.

Nekoliko pregleda o obratovanju falske elektrarne. Elektrarna na Fali je proizvedla lansko leto 176,6 milijona kilovatnih ur električnega toka. Najvišja proizvodnja je bila leta 1927, ko je znašala 180 milijonov kilovatnih ur, najnižja pa leta 1931 s 128 milijoni.

Blagoslovitev novih zvonov. Župnijska cerkev pri sv. Magdaleni v Mariboru je dobila tri nove zvonove, kateri bodo slovesno blagoslovljeni v nedeljo, 11. februarja, ob pol desetih dopoldne.

Bridka usoda 35 delavcev. Pred dnevi je odpovedala tovarna meril v Slovenjgradcu službo 35 delavcem. Do odpovedi je prišlo, ker je tovarna prenehala izdelovati igrače, na katere je udarjen previsok davek.

Devetmesečni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo. V času od 1. marca do 30. novembra se bo vršil pri banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, pošta Slatina Radenci, devetmesečni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo. V ta tečaj bodo sprejeti dobro razviti in zdravi mladeniči od 16 let naprej. Prednost pri sprejemu imajo sinovi viničarjev in sinovi malih kmečkih posestnikov. Pouk v tečaju je teoretičen in praktičen. Gojenci imajo na zavodu brezplačno stanovanje in hrano. Pridni in ubožni učenci dobijo za nakup učil podpore. Lastnoročno pisane prošnje, ki morajo biti opremljene z banovinskim kolkom za 10 din, je poslali najkasneje do 15. februarja 1940 upravi gornjega zavoda. Priloge običajne.

Bodoči delovni program cestnega odbora v Celju. Proračun celjskega cestnega odbora znaša 2.664.355 din izdatkov in 1.038.755 din dohodkov. Primanjkljaj bo krit z 20% doklado. Odbor bo prispeval za regulacijo Savinje 300.000 din. Dalje bo odbor nadaljeval gradnjo ceste Vojnik—Šmartno v Rožni dolini, 70.000 din. Preložitve klanca pri št. Juriju ob juž. žel. je preračunan na 130.000 din.

Za odkup štefančičeve hiše na Polzeli in za razširitev križišča je določenih 30.000 din. Gradnja novega mosta čez Bistrico in delna preložitve ceste Motnik—Ločica bo stala 50 tisoč dinarjev. Za nadaljevanje ceste št. Jurij ob juž. žel.—Sv. Jakob—Reberc bo izdanih 70.000 din. Cestni odbor bo prispeval obćinam za popravilo cest Štore—Svetinje, Socka—št. Ilj—Zg. Ponikva, Žepina—Marija Dobje in Galicija—Lopata. Prispevki bodo nakazani za gradnjo mostov čez Savinjo v Malih Braslovcah in čez Topolšćico na Dobrni. V novem proračunskem letu je nameravana gradnja nove občinske ceste Parižlje—Polče—Gomilsko, Kuretnica—Ivanje—Rovi in pa Dreinja vas—Medlog.

Protituberkulozni dispanzer v Mariboru se je preselil v lastne, na novo urejene prostore v Zdravstvenem domu, Korošćeva ulica 3. Razpolaga sedaj tudi z lastnim novim rentgenskim aparatom. Ordinacijske ure vsak delavnik od 8 do 12 in od 16 do 18. V svrhu preiskave je dispanzer na razpolago vsakomur, zdravi pa le revnejše sloje.

Pisarna notarja dr. GROBELNIKA v Mariboru se nahaja sedaj v novi zgradbi »Drave« v Sodni ulici. 160

Trgovci! Grelice za ušesa razpošilja vsako množino Stermecki, Celje.

Za postni čas priporočamo naslednje knjige: F. S. Finžgar: Sedem postnih slik. Govori za postni čas. Broš. 12 din, vez. 20 din. — Kopatin: Pasijonski molitvenik. Z rdečo obrezo 16 din, z zlato obrezo 20 din. — Dr. Lukman Fr. Ks.: Martires Christi (Kristusovi mučenci). Poročila o mučencih iz prvih stoletij. Broš. 76 din, vez. 92 din. — Dr. Lukman Fr. Ks.: Izbrani spisi svetega Cecilija Cipriana. Prvi del: Pisma, Knjižica »O padlihu«. Broš. 36 din, vez. 48 din. — Omerza France: Apostolski očetje. Broš. 40 din, vez. 52 din. — Knjige dobite v vseh knjigarnah. — Udje Družbe sv. Mohorja jih dobe 25% ceneje, če jih naroče naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. 133

Požari

Slovensko planinsko društvo je zadela 3. februarja ob sedmih zjutraj huda požarna nesreča. Iz nepojasnjene vzroka je začela goriti koč »Planinka« pri Sv. Arehu na Pohorju, ki je bila soseda znane »Ruške koč« in je bilo v njej 11 sob s pritlikinami, kopalnicami in drugimi prostori. Ob izbruhu nesreče ni bilo v koč nobene-ga planinca. Rešili niso iz lesene planinske postojanke, katera je bila otvorena leta 1912, ničesar. Škoda znaša 300.000 din. — Vest, da je pogorela »Planinka«, je hudo potrla vse planince, ker je bila ravno ta koč že pod staro Avstrijo poleg »Ruške koč« ponos slovenskega planinstva.

Zelo občutna nesreča je udarila Kmečko hranilnico in posojilnico v Poljčanah. Opoldne je izbruhnil požar v dvorani, v kateri sta oder ter 25.000 din vredna knjižnica. Gasilci so bili koj

»Pojdi! Toda jaz ne upam ničesar, prav ničesar!«

Nataša je hitela po razdrapani ulici, ki je vodila k Dnjestru.

Skoraj iz vsake hiše so ji mahali v znak prijateljstva. Tuhtam jo je tudi kdo nagovoril. Ona je kratko odgovorila in hitela dalje.

Natašo so ljubili vsi Baltičani. Cenili so njeno voljo in moč. Ona je bila med temi bedniki ko steber upanja. Koliko težav, skrivnosti so ji zaupali! Koliko bede je potolažila, ko je skrival prinašala moko, slanino, riž, krompir, kar ji je dajala dobra Karina Andrejevna.

Deklica je hitro prispela na obal reke. Z vrha nasipa je pregledala čolne. Med njimi je takoj zasledila očeta. Tekla je z nasipa k reki. Stopila je v čoln.

V čolnu so bile na kupu mokre mreže. Nataša je strmela vanje, kakor da bi hotela od njih zvedeti, kaj je z očetom.

Čez nekaj časa je stopila iz čolna. Nekaj korakov je šla ob vodi in pregledovala grmičevje. Nekajkrat je zaklicala očeta ime. Glas se je izgubil v daljavi, toda odgovora ni bilo.

Sree se ji je stisnilo od žalosti. Vrnila se je k čolnom. Spremljale so jo temne misli. Očeta in Olgopora so odvedli oni konjeniki, ki jih je bila videla s Šubinom. Brez sumnje ju peljejo v Odeso — v smrt.

»Grem k Šubinu!« si je zašepetala. »Edino on mi bo stvar lahko razjasnil.«

Nepoklican iti k Šubinu je bila tvegana stvar. Nataša je to vedela. Toda ker je sklenila, bo šla, naj stane iz tega kar koli. Še enkrat je pogledala reko. Njeni sivi, težki valovi so imeli zanj nekaj neprijateljskega. Za njenim hrbtom je nekaj zašumelo. Naglo se je obrnila.

Zagledala je nizko, čokato postavo Askalova, Šubinovga zaupnika. Mož jo je vprašaje gledal. Videl jo je, ko je prišla iz Olgoporove hiše in se začudil, ko je šla k reki. Ni vedel za usodo Krilovo in Olgoporovo. Nataši je sledil iz vohunske navade.

Nataša je stopila k njemu in ga ostro pogledala. »Ali veš, kaj se je zgodilo z mojim očetom?« »S tvojim očetom? Ne vem! Ali se je zgodilo kaj nenavadnega?«

»Danes zjutraj je šel na lov, pa se še ni vrnil.« »Kaj za to!« je posmehljivo odvrnil Askalov. »Morda se je ustavil v kaki ribarski koči in pije vodko. Vi se neprestano tožite radi bede, toda za žganje vedno imate denar.«

Nataša je prezirljivo pogledala zlobneža. Nato se je vrnila v vas, Askalov pa je poželjivo zrl za njo.

(Dalje sledi)

čuti Papuanac kar najboljši. Mnogi narodi pa počivajo tako, da sedajo na tla in prekrižajo noge. V južni Afriki počivajo domačini na ta način, da se postavijo na eno nogo, medtem ko imajo drugo v kolenu upognjeno. Kdor jih vidi, se nehote spomni na štorilje.

Izvor »mirovne ofenzive«
Fraz »mirovna ofenziva« je nemškega izvora. Baje jo je prvi napisal neki nemški novinar dne 16. decembra 1916, ko je skušala Nemčija v zvezi z Avstro - Ogrsko omečiti vladi Anglije in Francije ter ju pridobiti za svoj mirovni načrt. Anglija in Francija sta takratni poskus odklonili.